

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

קידושין סג

עניין: אין אדם חוטא ולא לו

סידורו של שבת שורש ו' ענף ג'

או שחטא במסירות ומלשינות ומסר מסון של ישראל ביד גויי וכמה הגדיל עונו בזה עד שיצא מכלל גדר אדם. כי אמרו אין אדם חוטא ולא לו. וכשהוא חוטא בדבר שאין מגיע לו הנאה ממנו. רק לאכד את חבירו ולחפרו ולצערו קא מכויין יצא מכלל אדם ונכנס בכלל אומות העולם. שאמרו רז"ל (ב"מ קי"ד) אתם קרוים אדם ואין אומות העולם קרוים אדם. הנה שורש העבירה

תענית ח.

מאי דכתיב אם ישוך הנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלשון לעתיד לבא מתקבצות ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרים לו ארי דורס ואוכל ואב טורף ואוכל אתה מה הנאה יש לך אמר להם ואין יתרון לבעל הלשון אמר רבי אמי אין תפלתו של אדם

רבינו יונה אבות א, ו

וקנה לך חבר. לשלשה דברים צריך אדם אל החבר הטוב. האחד, לדברי תורה, כמו שאמר רז"ל (תענית ז, א): הרבה תורה למדתי מרבתי ועם חבירי יותר מרבתי. והשני, למצות, שאף כשאין חבירו חסיד ממנו ופעמים שגם הוא עושה אשר לא כדת, כשהוא נהנה בדבר עושה העבירה, אבל אין חפצו ורצונו שחבירו יעשנה, כי אין לו הנאה בזה, וכמו שאמרו (ב"מ ה, ב): אין אדם חוטא ולא לו, אם כן נמצא כי יוכיח חבירו מן העבירות, וחבירו ישלם לו כפעלו, ונמצאו שניהם חוזרין בתשובה, כל אחד על פי חבירו. והשלישי, לענין העצה שיקחנו להיות לו מעיר לעזור בכל עניניו ולקחת ממנו עצה טובה, ולהיות לו בן סודו, אחר היותו עמו בברית ולא יגלנו לאחרים לבל יפרו

כתב סופר פרשת קדושים

הַדְּבָרִים הַזֵּהִם הֵם עֲוִיּוֹת וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵינוּ הַטֵּעַל עֵינֵי כוֹזֵבִים, וְכִּי עַל עֵשֶׂי שֶׁאֲנִיכֶם צִוִּיתִי לֵבְכֶם לֵבֵל לְבַעַל הַלְשׁוֹן לְבִיא מִתְקַבְּצוֹת וּבִאוֹת כָּל הַחַיּוֹת אֶצֶל הַנַּחֲשׁ וְאֹמְרִים לוֹ אֲרִי דוֹרֵס וְאוֹכֵל וְאֹבֵל אֶתְּךָ מִהֵנָּה מִהֵנָּה יֵשׁ לְךָ אֲמַר לָהֶם וְאֵין יֵתְרוֹן לְבַעַל הַלְשׁוֹן אֲמַר רַבִּי אֲמִי אֵין תְּפִלְתּוֹ שֶׁל אָדָם רַבִּינוּ יוֹנָה אֲבוֹת א, ו

וְקָנָה לְךָ חֵבֵר. לְשִׁלְשֵׁי דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם אֶל הַחֵבֵר הַטּוֹב. הָאֶחָד, לְדַבְרֵי תוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַז"ל (תְּעִנִּית ז, א): הֵרַבְתָּ תוֹרָה לְמַדְתִּי מִרְבּוֹתַי וְעִם חֲבֵירַי יוֹתֵר מִרְבּוֹתַי. וְהַשֵּׁנִי, לְמִצְוֹת, שֶׁאֵף כְּשֶׁאֵין חֲבִירוֹ חֲסִיד מִמֶּנּוּ וּפְעָמִים שֶׁגַּם הוּא עוֹשֶׂה אֲשֶׁר לֹא כְּדֵת, כְּשֶׁהוּא נִהְנֶה בְּדַבָּר עוֹשֶׂה הַעֲבִירָה, אֲבָל אֵין חֲפִצּוֹ וְרִצּוֹנוֹ שֶׁחֲבִירוֹ יַעֲשֶׂנָה, כִּי אֵין לוֹ הִנָּהּ בְּזֵה, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ (ב"מ ה, ב): אֵין אָדָם חוֹטֵא וְלֹא לוֹ, אִם כֵּן נִמְצָא כִּי יוֹכִיחַ חֲבִירוֹ מִן הַעֲבִירוֹת, וְחֲבִירוֹ יִשְׁלַם לוֹ כְּפַעְלּוֹ, וְנִמְצְאוּ שְׁנֵיהֶם חוֹזְרִין בְּתוֹשֵׁבָה, כָּל אֶחָד עַל פִּי חֲבִירוֹ. וְהַשְּׁלִישִׁי, לְעִנְיַן הָעֵצָה שֶׁיִּקְחֶנּוּ לְהִיּוֹת לוֹ מְעִיר לְעוֹזֵר בְּכָל עֲנִינָיו וְלִקְחַת מִמֶּנּוּ עֵצָה טוֹבָה, וְלִהְיוֹת לוֹ בֶּן סוּדוֹ, אַחֵר הִיּוֹתוֹ עִמּוֹ בְּבְרִית וְלֹא יִגְלֶנּוּ לְאַחֵרִים לְבַל יִפְרוּ

שפתי חיים מועדים א' – אתה נותן יד לפושעים

“בגלל שיצר הרע שבו חזק ותופס בו בחזקה ומשתלט עליו, ועל כן הוא הולך שובב, ואינו רוצה לשוב בתשובה, ואם כן איך יתחיל לחזור בתשובה? קב"ה רואה את דרכיו שהוא הולך ברע בלא תועלת, הנה אדם חושב שפיך תועלת מעשיית הרע, שהרי אילולי כן לא היה חוטא, כי “חזקה אין אדם חוטא ולא לר” (ב"מ ה:), כלומר, אדם רוצה לעבור עבירה רק בגלל שחושב שירויח מזה, אבל האמת היא שהוא טועה בזה! כי אי אפשר בשום אופן להצליח באמת מעשיית חטאים, כי אף אם ע"י החטא מרויח משהו, הרווח הוא זמני, ובסופו של דבר בזה או בכא יהיה הפסדו ועונשו לאין ערוך גדול יותר מאשר הרווח, לכן עצם העובדה שאדם חוטא מבלי שיהיה לו תועלת מעוררת עליו רחמים. אמר הקב"ה אני צריך להחזיק בידו,

זוהר משפטים ח"ב דף קו ע"ב

אחי על מהי"א. אלא קרא (ס"א רישא דקרא) אמר בעוד דבר נש אינו בחייו והכי הוא וילך שובב בדרכך לכו בנין דילך הרע דביה תקיף ואתחוקק ביה וע"ד אול שובב ולא בעי לאתבא בחיובתא. קב"ה חמי אורחיו דקא אזלין בביש בלא תועלתא אמר קב"ה אנה אלטריכנא לאתקפא בידיה ה"ד דרכיו רחמי (ואתפאה) דקא אזלין בתשובתא אנה בעי למיבא ליה אסותא. ה"ד ואתפאהו קב"ה אינו אעיל בלביה ארמייה דתיובתא ואסותא לנשמתיה. ואנחאו. מאי ואנחאו. כד"ל (שמות נב) לך נמה את העם. אנהיג ליה קב"ה בארץ מישר כמאן דאתקיף בידא דאתרא ואפקיה מנו תשובתא. ואשלים נחומים לו ולאבליו הא אחמי דמיא אינו (אנא)

SPONSORED LZ" N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK

